

719

Besluit van 19 december 1991, houdende wijziging van enige fiscale uitvoeringsbesluiten in verband met de invoering van de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Financiën van 22 november 1991, nr. WDB91/339, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, Directie Wetgeving Directe Belastingen;

Gelet op de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek die noodzaken tot aanpassing van enige fiscale uitvoeringsbesluiten;

De Raad van State gehoord (advies van 1991, nr. W06.91.0647);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Financiën van 17 december 1991, nr. WDB 91/387, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, Directie Wetgeving Directe Belastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956 (Stb. 1956, 407)¹ wordt in **artikel 8**, tweede lid, «zaken» telkens vervangen door: goederen.

ARTIKEL II

In het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 1964 (Stb. 524)² worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In **artikel 1**, eerste lid, wordt «de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 519)» vervangen door: de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 1990, 103).

B. In **artikel 4** wordt «de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 521)» vervangen door: de Wet op de loonbelasting 1964 (Stb. 1990, 104).

C. In **artikel 7**, eerste lid, aanhef en onderdeel a, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

ARTIKEL III

In het Uitvoeringsbesluit vermogensbelasting 1964 (Stb. 525)² worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In **artikel 2**, achtste lid, wordt «zaken» telkens vervangen door: goederen.

B. In **artikel 3** eerste lid, aanhef en onderdeel a, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

ARTIKEL IV

In het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 (Stb. 423)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. **Artikel 5** wordt vervangen door:

Artikel 5. 1. Bij vestiging, overdracht, afstand en opzegging van de rechten van erfpacht, opstal, erfdienstbaarheid of beklemming behoort de waarde van de canon, de retributie of de huur tot de vergoeding, met dien verstande dat de vergoeding hierdoor niet hoger kan zijn dan de waarde in het economische verkeer van de zaak waarop het recht betrekking heeft.

2. Bij levering van onroerende zaken, bezwaard met een recht van erfpacht, opstal, erfdienstbaarheid of beklemming, wordt de vergoeding verminderd met de waarde van de canon, de retributie of de huur.

3. Bij wijziging van een recht van erfpacht, opstal, erfdienstbaarheid of beklemming behoort het verschil in waarde tussen de canon, de retributie of de huur vóór en na de wijziging tot de vergoeding, met dien verstande dat bij vermindering van de waarde van de canon, de retributie of de huur, voor zover daar geen vermindering van de rechten van de zakelijk gerechtigde tegenover staat, het verschil in waarde op de vergoeding in mindering wordt gebracht.

4. Bij levering onder voorbehoud van grondrente of van met grondrente bezwaarde eigendom behoort de waarde van de uitkering tot de vergoeding, met dien verstande dat de vergoeding hierdoor niet hoger kan zijn dan de waarde in het economische verkeer van de zaak waarop het recht betrekking heeft.

5. De waarde van een canon, een retributie, een huur of een uitkering wordt bepaald met inachtneming van de bij dit besluit behorende bijlage A.

B. In **artikel 24b**, eerste lid, onderdeel a, wordt «Stb. 521» vervangen door: Stb. 1990, 104.

In het eerste lid, onderdeel b, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

C. In **artikel 24ba**, eerste lid, wordt «onroerend goed» vervangen door: onroerende zaak of een recht waaraan deze is onderworpen.

ARTIKEL V

In bijlage A behorende bij het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 wordt in de onderdelen a, b, c, e, f en h «een periodieke schuldpligtigheid» telkens vervangen door: een canon, een retributie, een huur of een uitkering.

ARTIKEL VI

In het Besluit beleggingsinstellingen (Stb. 1970, 190)³ worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A.1. In **artikel 2**, tweede lid, onderdeel c, wordt «onroerende goederen» vervangen door: onroerende zaken.

A.2. In het tweede lid, onderdeel d, wordt «Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 519)» vervangen door: Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 1990, 103).

ARTIKEL VII

In het Uitvoeringsbesluit Registratiewet 1970 (Stb. 1971, 392)⁴ worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A.1. In **artikel 2**, onderdeel a, wordt «binnen het Rijk gelegen onroerende goederen of van zakelijke rechten daarop, als zijn bedoeld in hoofdstuk II van de Wet op belastingen van rechtsverkeer (Stb. 1970, 611)» vervangen door: in Nederland gelegen onroerende zaken en de rechten waaraan deze zijn onderworpen, als bedoeld in hoofdstuk II van de Wet op belastingen van rechtsverkeer (Stb. 1990, 422).

A.2. In onderdeel b wordt «Successiewet 1956 (Stb. 362)» vervangen door: Successiewet 1956 (Stb. 1984, 546).

A.3. In onderdeel f wordt «Woningwet (Stb. 1962, 287)» vervangen door: Woningwet (Stb. 1964, 222). Voorts wordt «letters a tot en met d» vervangen door: onderdelen a tot en met d.

ARTIKEL VIII

In het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer (Stb. 1971, 393)⁵ worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In **artikel 1** wordt na «Wet op belastingen van rechtsverkeer» toegevoegd: (Stb. 1990, 422).

B. In **artikel 2** wordt «een periodieke schuldplichtigheid» vervangen door: een canon, een retributie of een huur.

C. In **artikel 3** wordt «van onroerende goederen of zakelijke rechten daarop» vervangen door: van onroerende zaken of van rechten waaraan deze zijn onderworpen.

D. In **artikel 4** wordt «scheiding» telkens vervangen door: verdeling. Voorts wordt «onverdeeldheid» telkens vervangen door: gemeenschap. Tevens wordt «de toebedeelde zaak» vervangen door: het toegedeelde goed.

E. In **artikel 5**, eerste lid, onderdeel c, en het tweede lid, wordt «onroerende goederen of zakelijke rechten daarop» telkens vervangen door: onroerende zaken of rechten waaraan deze zijn onderworpen.

F. In **artikel 7**, eerste lid, wordt «andere zaken dan zijn bedoeld» vervangen door: andere goederen dan bedoeld.

G. In **artikel 9**, onderdeel a, onder 1°, en in onderdeel b, wordt «als is bedoeld» vervangen door: als bedoeld.

H. In **artikel 10**, onderdeel b, wordt «letter a» vervangen door: onderdeel a.

I. In **artikel 14**, eerste en tweede lid, wordt «als is bedoeld» vervangen door: als bedoeld.

ARTIKEL IX

In de bijlage behorende bij het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A.1. In de onderdelen a, b, c, e, f en h, wordt «een periodieke schuldplichtigheid» telkens vervangen door: een canon, een retributie of een huur.

A.2. In onderdeel h wordt «zaken» telkens vervangen door: goederen.

ARTIKEL X

In het Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971 (Stb. 558)⁶ wordt in **artikel 7b** «zaken» vervangen door: goederen. Voorts wordt «de zaak» vervangen door: het goed.

ARTIKEL XI

In het Uitvoeringsbesluit Invorderingswet 1990 (Stb. 223)⁷ wordt in **artikel 4**, tweede lid, «scheiding» vervangen door: verdeling.

ARTIKEL XII

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1992.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 19 december 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

Uitgegeven de *eenendertigste* december 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

¹ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 30 mei 1990, Stb. 224.

² Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 28 december 1989, Stb. 600.

³ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 3 juli 1990, Stb. 353.

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 5 november 1982, Stb. 615.

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 15 maart 1991, Stb. 121.

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 18 december 1990, Stb. 638.

⁷ Laatstelijk gewijzigd bij besluit van 19 december 1991, Stb. 718.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Financiën.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 januari 1992 nr. 9.

Algemeen

Het onderhavige besluit bevat de noodzakelijke aanpassingen van het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956, het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 1964, het Uitvoeringsbesluit vermogensbelasting 1964, het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968, bijlage A behorende bij het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968, het Besluit beleggingsinstellingen, het Uitvoeringsbesluit Registratiewet 1970, het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer, de bijlage behorende bij het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer, het Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971 en het Uitvoeringsbesluit Invorderingswet 1990 in verband met de invoering van de Boeken 3, 5 en 6 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek met ingang van 1 januari 1992.

De wijzigingen in deze uitvoeringsbesluiten betreffen aanpassingen aan de terminologie en de systematiek van het nieuw B.W. De terminologische aanpassingen houden in dat:

- de term «goederen» gebruikt in de civielrechtelijke betekenis gewijzigd is in: zaken, en de term «zaken» in: goederen;
- de woorden «onroerende goederen of zakelijke rechten daarop» gewijzigd zijn in: onroerende zaken of rechten waaraan deze zijn onderworpen;
- de termen «scheiding», «onverdeeldheid» en «de toebedeelde zaak» vervangen zijn door onderscheidenlijk: verdeling, gemeenschap en het toegedeelde goed.

Verwezen zij in dit verband naar Kamerstukken II 1984/85, 19 077, nr. 3, blz. 47-48, Kamerstukken II 1985/86, 19 527, nr. 3, blz. 2 en Titel 7 van Boek 3 nieuw B.W.

Toelichting op enkele specifieke wijzigingen

Met betrekking tot de wijzigingen in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 wordt opgemerkt dat die wijzigingen onder meer omvatten het opnemen in artikel 5 van dat besluit van een erfdiensbaarheid nu ook aan dit recht ingevolge artikel 70 van Boek 5 van het B.W. een vergoeding - retributie genaamd - verbonden kan zijn (vgl. Kamerstukken II 1985/86, 19 527, nr. 3, blz. 28: toelichting op artikel 8 van de Wet op de omzetbelasting 1968).

Aan de opsomming in genoemd artikel 5, eerste lid, van handelingen met betrekking tot rechten waaraan onroerende zaken zijn onderworpen, is «opzegging» toegevoegd. Deze toevoeging houdt verband met het feit dat in artikel 3, tweede lid, van de Wet op de omzetbelasting 1968 de opzegging van rechten waaraan onroerende zaken zijn onderworpen als levering van goederen wordt aangemerkt.

De uitbreiding van artikel 24ba met de woorden «of een recht waaraan deze is onderworpen» houdt verband met het feit dat dit artikel samenhangt met de toepassing van artikel 11, eerste lid, onderdeel a, 2°, van de Wet op de omzetbelasting 1968. Aangezien laatstgenoemd artikel niet alleen ziet op de levering van onroerende zaken (nieuwe terminologie) maar ook op die van rechten waaraan onroerende zaken zijn onderworpen, dient een en ander expliciet te worden verwoord in voormeld artikel 24ba.

Het vervangen van de term «periodieke schuldplichtigheid» ten aanzien van het zakelijk recht van grondrente door «uitkering» in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting en de daarbij behorende bijlage A houdt verband met het feit dat het recht van grondrente onder het nieuw B.W. niet meer kan worden gevestigd. In verband hiermede alsmede uit redac-

tioneel oogpunt is gekozen voor de in dat kader in het oude burgerlijk wetboek gehanteerde term uitkering, zijnde de periodieke vergoeding door de gerechtigde aan de eigenaar van de grond.

De vervanging van de term «de periodieke schuldplichtigheid» door «de canon, de retributie of de huur» in het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting en de daarbij behorende bijlage A en in de bijlage behorende bij het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer houdt verband met het gewijzigde karakter van de aan de onderscheiden beperkte rechten verbonden schuldplichtigheden. Met betrekking tot de erfdienstbaarheden bestaat, zoals hiervoor is gesteld, onder het nieuwe regime de mogelijkheid dat aan de gerechtigde de verplichting wordt opgelegd een geldsom – retributie genaamd – te betalen. Ook het recht van erfpacht kent in het nieuwe recht een dergelijke mogelijkheid, met dien verstande dat de benaming «canon» wordt gehandhaafd. Het bedongen zijn van een canon vormt echter geen voorwaarde meer voor het bestaan van het beperkte recht (artikel 85, tweede lid, van Boek 5 van het B.W.). De vergoeding voor het recht van opstal gaat onder het toekomstige recht retributie heten (artikel 101, derde lid, van Boek 5 van het B.W.).

Het recht van beklemming kan onder het nieuw B.W. niet meer worden gevestigd. In verband hiermee is het woord «huur» toegevoegd, zijnde de periodieke betaling door de gerechtigde aan de eigenaar. Overigens zij nog opgemerkt dat noch de canon noch de retributie een periodiek karakter behoeft te hebben.

Vergelijk Kamerstukken II 1985/86, 19 527, nr. 3, blz. 31; toelichting op artikel 11 van de Wet op belastingen van rechtsverkeer.

Ten slotte merk ik op dat het woord «zaken» in de in artikel V gewijzigde bijlage bij het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968, onderdeel h, niet is gewijzigd in «goederen», aangezien «goederen» in de regelgeving van de omzetbelasting een geheel eigen betekenis heeft welke afwijkt van het civielrechtelijke begrip «goederen». Uit dien hoofde heeft het woord «zaken» in genoemd onderdeel van bijlage A een aan het in het economisch verkeer gebezigde spraakgebruik ontleende betekenis welke inhoudelijk niet afwijkt van het civielrechtelijke begrip «goederen».

Redactionele wijzigingen

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om in het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 1964, het Uitvoeringsbesluit Registratiewet 1970, het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer en het Besluit beleggingsinstellingen de vermelding van een aantal Staatsbladnummers bij te werken. Voorts zijn in het Uitvoeringsbesluit Registratiewet 1970 en het Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer een aantal wijzigingen aangebracht op grond van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek.

Deregulering

Ten slotte moge nog worden opgemerkt dat bij het onderhavige besluit het dereguleringsaspect niet aan de orde komt, omdat de wijzigingen slechts ertoe strekken de desbetreffende uitvoeringsbesluiten in terminologisch en systematisch opzicht aan te passen aan de Boeken 3, 5 en 6 nieuw B.W.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort